

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De potestate dispensandi cum cimoniacis. punct. vlt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

testibus, lib. 6. esto secundum leges, & praxim receptam etiam si criminaliter procedatur, socius criminis admittitur ad testificandum contra socium, & eius testimonium non solum est indicium, sed etiam ferè templenè probat. Vide Flamin. Parif. lib. 14. de resign. quest. vlt.

4. Tandem aduerto conclusa probatione, si detur sententia aduersus Simoniacum appellatione non suspendi, sed mandati debere executioni in iis, in quibus ipso iure imponitur pena. Nam in iis penis, quæ imponuntur ipso iure, sententia declaratoria facit transire in rem iudicatam, vt reuoluit Ananias, & Felin. in cap. sicut. de Simonia, & Maranta de ordine iudicior. 6. par. ad. 2. n. 87. qui affirmat in hoc casu non esse acceptandam appellationem, & Man. Rodrig. 2. 1. sum. verbo Simonia, cap. 56. num. 6. in fine, ante 7. conclus. dicit in praxi ita esse receptum.

PUNCTVM VLTIMUM.

De potestate dispensandi cum Simoniacis.

SUMMARIVM.

1. Solut Pontifex ante contractam Simoniam habet hanc potestatem, illa contracta in penis ferendis aliquando Episcopus.
2. Quis possit ab excommunicatione, suspensione, & interdictione abolvere?
3. Quis ab inhabilitate ad beneficia? Probabilius est solum Pontificem dispensare posse.
4. Probabilitate non caret posse Episcopum si occulta sit.
5. Sic dispensatus sine alia bona collatione beneficium possidere potest.
6. Limitant aliqui, dummodo beneficium sit de collatione ordinarij dispensantis.
7. Non approbatur limitatio.
8. Forma ad dispensandum nulla est præscripta.
9. Si inhabili Pontifex concedat beneficium cum illo illa in parte dispensat.
10. Proponitur ibidictio, & soluitur.
11. Vt licet tamen dispensationem Pontifex concedat: causam aliquam habere debet.

1. **A**nte contractam Simoniam clarum est solum Pontificem posse dispensare: illa vero contracta est distinguendum de penis ipso iure latis, vel ferendis, si iam per sententiam sunt impostæ. Et quidem penæ ferendæ, quales sunt dispositæ, infamia, vel suspensio si à iudice propter crimen Simonie in iudicio probatum infligantur, nec vtrique durante tempore, pro quo infligetur fuerunt, possunt à iudice auferri. Probabile tamen est, si imponatur alicui suspensio triennalis, posse ab Episcopo ante tempus transactum auferri. Idem est in suspensione quilibet ab officio, vel beneficio: quia eius est absolueri cuius est ligare. Secus vero dicendum videtur de infamia, & depositione, quia hæc non abolerent nisi à Pontifice, cum ex suo genere sint perpetuæ.

2. Quod si de penis ipso iure latis loquamur. Prima pena est excommunicatio lata in dantes ordinem, beneficium, aut religionem, vt diximus, à qua excommunicatione solus Papa de iure communi potest abolvere; quia ipsi est reseruata. Ex particulari priuilegio Episcopus, & religiosi mendicantes modo non sic excommunicatio publica, & ad forum contentiosum deducta.

Secunda pena est suspensio in eo qui Simoniacè fuit ordinatus, cuius suspensionis absolutio quoad illum ordinem Simoniacè obentum reseruat Pontifici in cap. penult. de Simonia, & ibi Glossa, & communis Doctorum. Et sine huius absolutione non poterit quis ad superiores ordines ascendere, vt bene aduertit Suar. lib. 4. de Simonia, c. 61. n. 5. De suspensione autem aliorum ordinum legitime receptorum, esto probabile censet Suar. sep. posse Episcopum abolvere, probabilis censet oppositum. Quia videtur esse quædam lex imposta ipsis Simoniacis, vt non possint ad superiores ordines ascendere, sed spe dispensationis carent, vt loquitur Sixtus V. in sua constit. contra male promotos, quam in hac parte confirmauit Clemens VIII. Idem dicendum est de suspensione incurra ab ordinantibus Simoniacè, vel à mediatoibus Simonie, & de suspensione incurra à capitulo, vel conuentu regulari propter Simoniacam receptionem religio: quia similiter Pontifici reseruat.

Pena item expulsionis à monasterio, cum non incuratur ante condemnationem, non indiget dispensatione; post condemnationem, solus Papa dispensat, nisi in casu ignorantie; iuxta cap. de Regularibus de Simonia, vel in casu necessitatis, iuxta cap. quoniam, eodem tit. vt optime aduertit Suar. lib. 4. de sim. cap. vlt. n. 7.

Alia pena est interdictionum ab ingressu Ecclesie, quod incur-

ritur ab ordinante Simoniacè, vel à prælati recipientibus beneficium in confidentiam, à qua pena solus Papa potest abolvere: quia sibi reseruat absolutionem.

Aduerto tamen ab omnibus iis censuris, si publicæ non sint, vel ad forum contentiosum deductæ, posse Episcopum abolvere virtute Trident. sess. 24. cap. 6. de reform. ita Suar. lib. 4. cap. 61. n. 11. in medio. Neque obstat Bulla Pij V. prohibens hanc facultatem, quia in hac parte non videtur recepta, vt notauit supra cum Eman. Sà verb. Simonia, n. 12. Lessio dub. 24. n. 134.

3. Difficultas est, an inhabilitas, quam contrahunt recipientes Simoniacè beneficium possit ab Episcopo tolli. In qua re primò dicendum est, si ignorante beneficiario Simonia commissa fuit, & ipse bona fide beneficium recepit, poterit Episcopus, si beneficium sit simplex, post liberam illius resignationem, iterum illud beneficium eidem conferre: Secus verò si beneficium maius sit, tunc enim non poterit pro illa vice, quia debet prius alte i conferre, & postea si vacet, poterit huic ignorant Simoniam conferre: quæ omnia habentur in suprad. cap. penult. de electio. Quod si scienter Simoniam commiserit, communis sententia Doctorum est non posse Episcopum dispensare, sed semper inhabilem esse ad illud beneficium habendum, etsi fuit Simonia confidentialis ad omnia beneficia, quouique Pontifex dispenset. Neque in priuilegio concessio à Trident. circa casus occultos, hic comprehenditur. Tum quia hic non est casus occultus pertinens ad absolutionem Sacramentalem. Tum etiam quia non est censura, neque irregularitas, sed quædam vindictiua pena. Tum denique quia illa pena introducta est post concilium: & Consequenter facultas data à concilio non extenditur ad casus noua lege Pontificia reseruatos post concilium, vt respondit Gregor. XIII. audita relatione congregationis, prout refertur Volum. 4. decisionum Rotæ per Farinac. fol. 77. Adde hoc esse expresse declaratum à congregat. Cardinal. vt in supradicto loco refertur; vbi in §. ex delicto occulto, dicitur: Episcopus etsi in Simonia occulta dispensare possit, non potest tamen Simoniacum rehabilitare ad beneficia in posterum obtinenda, neque ad ea retinenda, quæ per Simoniam occultam obtinuit, pag. 77. vers. an Episcopus: vbi dubitatum fuisse refertur, an Episcopus ex vi huius capitis possit abolvere sacerdotem sibi subditum à Simonia occulta, & rehabilitare ad ordines, & beneficia tam obtenta, quam obtinenda, responderetur his verbis: Congregatio censuit potuisse abolvere, & ad ordines rehabilitare; & beneficia tam obtenta, quam obtinenda, sed non ad beneficia, quibus propter Simoniam priuatus fuisset; vel ad obtinenda.

4. Verum etsi hæc sententia probabilior sit, & in praxi sequenda. Nihilominus tamen existimo esse satis probabile posse Episcopum dispensare cum Simoniacè occulto in inhabilitate contracta propter Simoniam; ita censet Henric. lib. 13. de excommunicatione cap. 56. num. 1. & in com. lit. F. Leonard. Lessius reputat probabilem lib. 2. cap. 35. dub. 25. num. 149. consentit Suarez lib. 4. cap. 61. num. 11. ait enim verius esse non extendi facultatem concilij ad dispensandum in hac inhabilitate. Indicat ergo oppositam sententiam veram esse, & saltem probabilem. Ratio est, quia hæc inhabilitas, vt probat Henriquez est quasi quædam irregularitas: concessa ergo facultate dispensandi in omnibus irregularitatibus, videtur ad hanc inhabilitatem extendi. Neque obstant decisiones Cardinalium. Tum quia illis decisionibus est magnæ sint authoritatis non est necessitudo standum, vt expresse dicit Sanchez respondens cuidam decisioni Cardinalium lib. 8. de matrim. disp. 2. num. 10. circa finem, & de Ryle curiæ; & decisionibus Rotæ docet similiter Valq. tit. 2. in 2. D. Thom. disp. 177. cap. vlt. num. 75. vbi optime probat declarationes. decisionesve Rotæ non habere vim legis. Adde supra dictas declarationes facile explicari, vt scilicet intelliguntur non posse Episcopum dispensare cum Simoniacè inhabili ad obtinenda beneficia, quibus priuatus fuit per sententiam: nam ante sententiam bene poterat: Et hæc explicatio fundatur in vltima declaratione Cardinalium: cum enim ibi dicat congregatio; Episcopum posse abolvere sacerdotem sibi subditum à Simonia occulta, & rehabilitare ad ordines, & ad beneficia tam obtenta, quam obtinenda, postea subdat, sed non ad beneficia, quibus propter Simoniam priuatus fuisset, vel ad obtinenda, ne inquam huiusmodi posteriora verba prioribus aduersentur, necessitudo debent intelligi de beneficiis per sententiam priuatis. Quare ante sententiam, & in foro conscientie bene poterit Episcopus cum sic inhabili dispensare.

5. Ex quâ doctrina efficitur hanc obtinentem beneficium Simoniacè, si dispensatus sit ab Episcopo in censuris, & in hac inhabilitate posse sine alia collatione possidere beneficium. Tenet expresse Suar. tom. 5. in 3. part. disp. 13. sect. 1. num. 34. sine cum Atbare in cap. expositio, de clerico excommunicat. ministr. & sumitur ex ipso: textu, ubi enim dicitur non posse ipsum clericum sic delinquentem retinere beneficium, nisi cum illo fuerit misericorditer dispensatum. Ego postea dispensatione

